

Turun Seudun Jätehuolto
**JÄTTEEN ENERGIAHYÖTYKÄYTÖN
YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTI**

**TUTUSTUMISKÄYNNIT JA
ASUKASTYÖPAJAT 14-15.5.2012**

TUTUSTUMISKÄYNNIT JA ASUKASTYÖPAJAT 14-15.5.2012

SISÄLLYS

1.	Työpajojen ja maastokäyntien tarkoitus	2
2.	Osallistujat	2
3.	Raision Palovuori	2
3.1	Kommentteja	2
3.2	Osallistujien näkemys nykytilanteesta	3
3.3	Tärkeimmät selvitettävät vaikutukset	4
4.	Turun Topinoja	5
4.1	Kommentteja	5
4.2	Osallistujien näkemys nykytilanteesta	5
4.3	Tärkeimmät selvitettävät vaikutukset	7

1. TYÖPAJOJEN JA MAASTOKÄYNTIEN TARKOITUS

Ensimmäisissä työpajoissa keskusteltiin hankealueen nykyisestä käytöstä ja merkityksestä sekä hankkeen herättämistä odotuksista, huolista tai peloista. Niissä kartoitettiin, mitä vaikutuksia osallistujat pitävät tärkeimpinä selvitettävänä arvioinnissa. Työpajojen antia hyödynnetään ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa.

Työpajoihin kutsuttiin erityisesti sijoituspaikkojen lähistöllä asuvien ja toimivien ryhmien edustajia. Heiltä kyseltiin tietoja, näkemyksiä ja kokemuksia lähtötiedoiksi ympäristövaikutusten ja erityisesti ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointiin.

Ensimmäisissä nykytilatyöpajoissa käsiteltiin mm. seuraavia asioita:

- hankkeeseen liittyvät kysymykset
- hankealueen ja sen lähiympäristön käyttötavat
- suhde hankealueeseen (kuinka tuttu ja merkittävä alue on)
- alueen nykytila
- tärkeät vaikutukset, joita tulisi selvittää.

Toiset työpajat järjestetään elokuussa sen jälkeen kun alustavat vaikutusarviot on tehty. Niissä käsiteltäviä asioita ovat mm. seuraavat:

- hankkeeseen liittyvät kysymykset
- kommentit vaikutusarvioista
- koetut vaikutukset.

Tutustumiskäynneillä käytiin osallistujien kanssa maastossa tutustumassa paikan päällä hankealueeseen. Tilanteen tutkiminen paikan päällä auttaa hahmottamaan kartoille piirrettyjä suunnitelmia oikeassa ympäristössä ja helpottaa myös suunnittelijoita ymmärtämään asukkaiden kysymyksiä ja kommentteja.

2. OSALLISTUJAT

Tutustumiskäynneille ja työpajoihin kutsuttiin seuraavasti:

- o yleisötilaisuudessa työpajoihin ilmoittautuneet
- o YVA-ohjelmasta mielipiteensä jättäneet, mikäli yhteystieto löytyi
- o hankkeen tiedotuslistalle yhteystietonsa antaneet
- o Topinojan hankealueen naapurikiinteistöt
- o hankkeen Internet-sivuilla
- o Lehti-ilmoitus molemmista tutustumiskäynneistä ja työpajoista oli Turun Sanomissa 4.5. ja Raision tilaisuuksista Rannikkoseudussa 4.5.2012.

Raision Palovuoren tutustumiskäynnille ja työpajaan ilmoittautui neljä henkeä. Niihin osallistuivat Jari Wartainen ja Kalevi Virtanen sekä Päivi Mikkola TSJ:ltä ja Anne Vehmas Rambollista. Lisäksi Rambollin Eero Parkkola osallistui työpajaan.

Turun Topinojan tutustumiskäynnille osallistui 8 henkeä, joista kaksi oli naisia ja yksi koululainen. Lisäksi tutustumiskäynnillä oli mukana Kalle Karsten ja Päivi Mikkola TSJ:ltä sekä Eero Parkkola ja Anne Vehmas Rambollista. Työpajaan osallistuivat Suvi Lumme, Jakke Mäkelä, Harri Rintamäki, Jouni Suopuro ja Erik Tanner sekä edellä mainitut TSJ:n ja Rambollin edustajat.

3. RAISION PALOVUORI

Raision Palovuoreen käytiin tutustumassa bussilla maanantaina 14.5.2012 klo 17 Raision kaupungintalolta. Hankealuetta tarkasteltiin nykyisen soranottoalueen portilta. Siitä alue näkyi niin hyvin, ettei nähty tarvetta kävellä pidemmälle, vaikka siihenkin olisi ollut mahdollisuus. Hankealueen lisäksi nähtiin kuljetusreitti ja lähimmät naapurikiinteistöt.

Palovuoresta palattiin kaupungintalolle, jossa oli kahvitarjoilu. Kello 18 Eero Parkkola Rambollista kertoi hankkeen suunnitelmista ja arvioinnin tilanteesta. Osallistujien kysymykset ja kommentit synnyttivät keskustelua. Työskentelyosuudessa selvitettiin hankealueen ja sen lähiympäristön käyttöä ja merkitystä sekä tärkeimpiä arvioitavia vaikutuksia. Osallistujat merkitsivät kartalle asuinpaikkansa ja alueen virkistyskäyttökohteita. Tilaisuus päättyi klo 19.30.

Työpajassa esitetty tiedosto löytyy hankkeen nettisivuilta osoitteesta: www.tsj.fi > Uuden jätevoimalan YVA > Vuorovaikutus.

3.1 Kommentteja

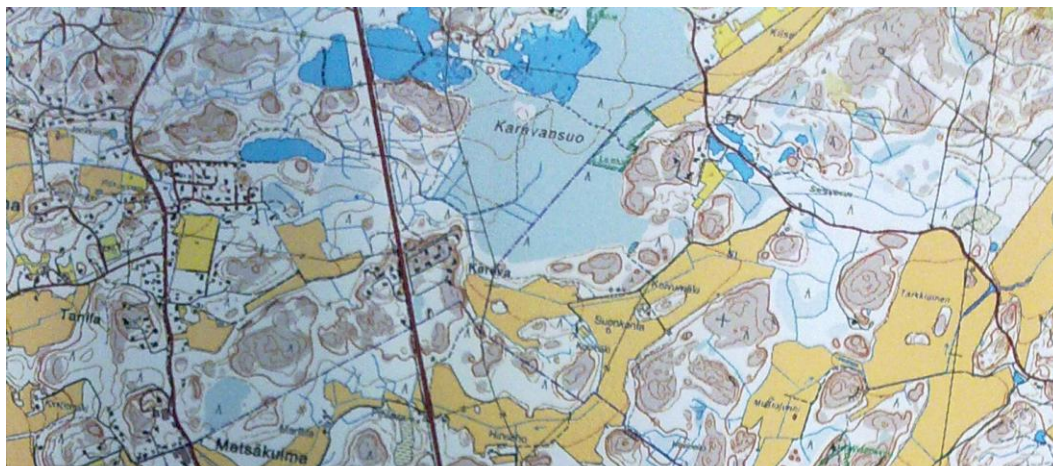
- Esitettiin laskenta laitoksen käyttötunneista erityisesti seisokkiajanjaksojen osalta. Ohjelmassa esitetyn 8 000 h keskimääräisen käyttötunnin perusteella seisokkiajanjakso on 760 h vuodessa eli kuu-kauden. Lisäksi 8 % epävarmuustekijän mukaan käyttökatkoksia tulisi 640 h, jolloin laitos seisoi 2 kk vuodessa. Tämän perusteella jätteitä pitäisi varastoida yli 20 000 t käyttökatkoksien aikana.

- Mihin katkosten aikainen jäte laitetaan?
- Jos välivarasto ja polttolaitos on eri paikoissa, se lisää liikennettä
 - ◀ Todettiin, että keskimääräinen käyttöaika sisältää myös käyttökatkokset eli noin 10 000 t jätettä joudutaan varastoimaan. Pienien käyttökatkoksien aikana jätettä varastoidaan jätepunkkeriin, josta ne syötetään vähitellen polttoon. Huoltoseisokin aikana jätettä varastoidaan väliaikaisesti esimerkiksi Topinojan jätekeskuksen alueelle tai toimitetaan muualle hyödynnettäväksi. Topinojalla paalataan nykyisinkin polttokapasiteetin ylittävää jätettä.
- Esitettiin, että laitoksen pitäisi muodostua kahdesta kattilasta ja yhdestä turbiinista, jotta voitaisiin käyttää erilaisia polttoaineita, eri tehoja ja huoltoaikoina voisi käyttää aina toista kattilaa. Tämä pienentäisi puoleen välivarastointitarpeen.
 - ◀ Tähän todettiin, että nykyisin jätevoimalat suunnillaan yhdellä kattilalla, jotta sähkön ja lämmön tuotanto voidaan optimoida. Lisäksi asiaan vaikuttavat kustannustekijät.
- Jätteen polttolaitoksen yhteyteen pitäisi rakentaa lajittelulaitos jätteen laadun parantamiseksi
 - Esitettiin, että jätevoimalalla pitäisi vähintään olla murska ja seula jätteen esikäsittelyä ja metallien erottamiseksi
 - ◀ Selvitettiin, että parhaillaan Turussa on menossa lajittelututkimus, josta saadaan tietoa jätteen laadusta alueella.
- Epäiltiin jätteen laadun heikkenemistä, kun muut kunnat tulevat mukaan. Mainittiin mm., että telakan ulkomaalaiset työmiehet vievät jätteensä metsään työkeikan päätyttyä.
 - ◀ Todettiin, että valistusta jaetaan edelleen ja myös Salossa tilanne on hyvä. Tällä hetkellä yhteistyöselvitys Rouskiksen kanssa käynnissä. Valistusta kehitetään yhdessä tulevilla yhteistyöalueilla.
- Yleisötilaisuudessa mainitut ulkomaiset päästöarvot ovat ajalta ennen uusia EU-normeja.

3.2 Osallistujien näkemys nykytilanteesta

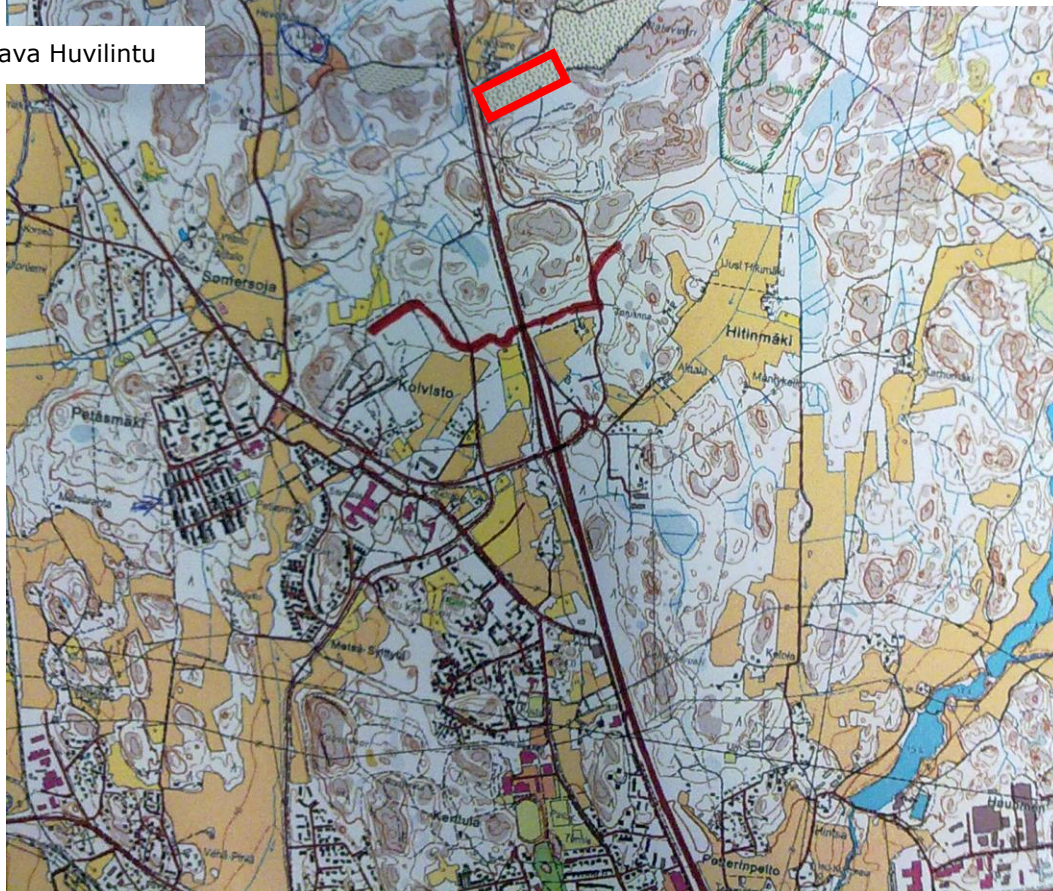
- Asukkaat kokevat erityisesti tiemelun (VT8) häiritseväksi.
- Louhinnan melu ei juurikaan kuulu lounaispuolen, kuten Petäsmäen, asuinalueille
- Jätevoimalalle suunniteltua aluetta ei pidetä enää arvokkaana. Louhinta on jo tuhonnut hankealueen luonnon ja tehnyt siitä ruman, eikä jätevoimalan koeta muuttavan maisemaa enää huonommaksi.
- Lähinaapurit
 - Hakealueen vieressä yksi asuinkiinteistö ja kauempana tien päässä kaksi muuta
 - Valtatien toisella puolella asuinkiinteistö
 - Eteläpuolella Raision moottorirata
- Seuraavia herkkiä kohteita tuli esille
 - Kullanvuoren luonnonsuojelualue, jossa mm. näkötorni
 - Kullanvuoren opastettu retkeilyreitti
 - Tanssilava Huvilintu
 - "Maskun riviera" hiekkakuoppaan muodostuneet järvet ja ranat

"Maskun riviera"

Kullanvuoren näkötorni

Tanssilava Huvilintu

Palovuoren alueen kartta, jolle osallistujat merkitsivät kohteita ja reittejä

3.3 Tärkeimmät selvitettävät vaikutukset

- Ilmapäästöt huolestuttavat, varsinkin ylös- ja alasajojen aikaan
 - onneksi asun tuulen yläpuolella
- Hajuhaitat?
- Liikenne Raision keskustan vierestä
 - Raisio tekee liikenneselvitystä
 - Valtatiellä paljon raskasta liikennettä (satama, Nesteen jalostamo)
- Melun ei oleteta haittaavan, kun valtatie meluaa joka tapauksessa

4. TURUN TOPINOJA

Turun Topinojan hankealueella ja jätekeskuksessa käytiin tutustumassa tiistaina 15.5.2012. Bussi lähti kauppatorilta Ortodoksisen kirkon edestä klo 16.45 ja Turun Kristilliseltä opistolta klo 17. Ensin tarkasteltiin uuden jätevoimalan sijoituspaikkaa, jota esitteli Eero Parkkola Rambollista. Sitten ajettiin ja käveltiin Topinojan jätekeskuksen alueella, jossa eri toimintoja esittelivät ja kysymyksiin vastasivat Kalle Karsten ja Päivi Mikkola TSJ:ltä. Matkalla nähtiin lisäksi jätteen kuljetusreitti, lähinaapurustoa ja kulkureittejä.

Topinojalta palattiin Kristilliselle opistolle, jossa oli kahvitarjoilu. Työskentelyosuudessa Anne Vehmas Rambollista selvitteli hankealueen ja sen lähiympäristön käyttöä ja merkitystä sekä tärkeimpiä arvioitavia vaikutuksia. Osallistujat merkitsivät kartalle asuinpaikkansa ja alueen virkistysreittejä ja muita kohteita. Sitten Eero Parkkola Rambollista kertoi hankkeen suunnitelmista ja arvioinnin tilanteesta sekä nykyisen voimalan toiminnan seurantamittaustietoja. Osallistujien kysymykset ja kommentit synnyttivät keskustelua.

Työpajassa esitetty tiedosto löytyy hankkeen nettisivuilta osoitteesta: www.tsj.fi > Uuden jätevoimalan YVA > Vuorovaikutus.

4.1 Kommentteja

- Voimalan piipun korkeutta pidettiin liian matalana. Nykyisenkin voimalan savukaasut laskevat toisinaan asuinalueille, mm. Halistenmäkeen.
- Epäiltiin, etteivät ihmiset lajittele riittävästi jätteitään. Esimerkiksi paristokeräysastioita ei löydy enää jättepisteiltä niin kuin aiemmin ja mm. elohopealamput menevät polttokelpoiseen jätteeseen.
 - ◀ Selvitettiin, että parhaillaan Turussa on menossa lajittelututkimus, josta saadaan tietoa jätteen laadusta alueella.
- Nykyisen voimalaitoksen dioksiinien ja metallien pitoisuudet?
 - ◀ Selvitettiin seurantamittausten tuloksia pitkältä ajalta.

4.2 Osallistujien näkemys nykytilanteesta

- Nykyisen jätevoimalan ja biopolttolaitoksen päästöt ovat karseat, varsinkin ylös- ja alasajoissa.
 - Savukaasujen koetaan laskeutuvan Haliseen. "Tuntuivat kasvoilla", mutta ei osata selittää millä tavalla.
 - Biolaitoksen märät savut tuovat konkreettisesti happamen maun suuhun ja kuljettimien ääni kuuluu lähitaloilla.
 - Biopolttolaitoksen äänet ja ilmapäästöt mainittiin usein keskustelussa. Maallikon voi olla vaikea erottaa jätevoimalan ja biolaitoksen vaikutuksia, joten kyse monesti yhteisvaikutuksesta.
- Voimalaitos näkyy ja haisee. Esteettinen haitta, kun näkyy heti Turkuun tulijoille.
- Jostain kuuluu asuinalueelle korkeataajuisia melua viikkokausia, mutta melun lähdettä ei tiedetä. Ääni kuuluu Maarian kirkolle asti.

- Topinojan eteläpuolella harrastetaan myös luomuviljelyä, metsästystä (peurat ja jänikset) sekä marjastusta ja sienestystä (lähinnä ulkomaalaiset)
- Kulttuurimaisema
- Alueen virkistysreittejä ja kohteita:
 - Korkiakallion kuntorata ja runsaasti virkistysreittejä mm. Aura-joen rannoilla ja riippusilta Aura-joen yli
 - Muinaismuistoja
 - Kuralan kylämäki, elävän historian kylä
 - Alueelle suunnitteilla alkoholistien hoitokoti ja vanhusten asuntola, mahdollisesti myös yksityinen lasten päivähoitoyksikkö
 - Auranlaakson koulu
 - Rakenteilla Paint Ball areena
 - Carting-rata
 - Citymarket
 - Vanhalinnan linnavuori (maisemanäkyvyys Topinojalle)
 - Ravirata
 - Topinojan itä-kaakkoispuolella hevostiloja ja hevostalli
 - Hämeen härkätie

Topinojan alueen kartta, jolle osallistujat merkitsivät kohteita ja reittejä

4.3 Tärkeimmät selvittävät vaikutukset

- Ilmapäästöt
 - Tuleeko laskeumaa lähelle? Piippu riittävän korkeaksi
 - liikenteen pakokaasut
- Melu (mm. liikenne)
- Maisemavaikutus, esteettinen haitta
- Asuminen (ei asutuksen lähelle)
- Kuonien käsittelyn
 - Arinakuonassa 7% metallia. Avoläjityksessä haitta-aineet leviävät tuulessa ilman mukana.

- Vaihtoehtoista
 - VE0 ei pidetä realistisena, koska laitoksen toiminta loppuu vuonna 2014
 - Topinojalla asutus lähellä laitosta
 - Koetaan henkisesti rasittavana
 - Topinojalla suuret kaukolämpöputket lähellä
 - Raisiota ei pidetä todennäköisenä vaihtoehtona